

عنوان مقاله:

سنجش نابرابری فضایی توسعه یافتگی زیرساختی در استان اردبیل

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و آمایش شهری-منطقه ای، دوره 11، شماره 40 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

سحر حسن پور - دانشجوی دکترا جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

محمدحسن یزدانی - استاد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

خلاصه مقاله:

اعتقاد بر این است که تجهیز یک کشور یا منطقه به زیرساخت های کافی و مناسب، یک عامل مهم برای تداوم رشد اقتصادی، جذب سرمایه گذاری خارجی و گسترش تجارت است. با وجود این، نتایج چند پژوهش حاکی از این است که دسترسی به امکانات زیرساختی در شهرستان های استان اردبیل نابرابر بوده است و زیرساخت های کافی برای بهره برداری از توان های بالقوه طبیعی این استان در جهت رشد اقتصادی وجود ندارد. با آگاهی از نبود مطالعه ای جامع در مورد زیرساخت های استان اردبیل، پژوهش حاضر با هدف تحلیل نابرابری فضایی توسعه یافتگی زیرساخت ها در استان اردبیل انجام شده است. هدف پژوهش، کاربردی؛ رویکرد آن، توصیفی-تحلیلی و شیوه گردآوری داده ها، کتابخانه ای-اسنادی بوده است. برای نیل به این هدف، ۱۰۰ شاخص زیرساختی به کار برده شد که در شش گروه زیرساخت های حمل و نقل و ارتباطات، اجتماعی-رفاهی، آب و انرژی، کشاورزی، مالی و مناطق سبز دسته بندی شدند. برای تجزیه و تحلیل این شاخص ها از مدل بولزای در قالب اعداد خاکستری سه پارامتره استفاده شد که وزن آن ها با روش انتخاب ارجحیت (PSI) محاسبه شد. محاسبات این مدل نشان داد که در بولزای مثبت (۴۸۶/۰) و نسبی (۵۲۲/۰)، شهرستان مغان و در بولزای جامع (۴۸۸/۰)، شهرستان اردبیل در جایگاه اول قرار دارند. شهرستان پارس آباد در هر سه جواب با امتیازهای ۵۷/۰، ۱۹/۰ و ۷۷۶/۵ به عنوان محروم ترین شهرستان ها شناخته شد. محاسبه بولزای جامع به تفکیک گروه های زیرساختی نشان داد که شهرستان «بيله سوار» در زیرساخت حمل و نقل و ارتباطات، شهرستان «پارس آباد» در زیرساخت اجتماعی-رفاهی، شهرستان «نیر» در زیرساخت انرژی، شهرستان «خلخال» در زیرساخت کشاورزی، شهرستان های «خلخال و مغان» در زیرساخت مالی و شهرستان «اردبیل» در زیرساخت سبز دچار کمبود شدیدی هستند. با توجه به تاثیر زیاد زیرساخت های سلامت بر توسعه ناخالص داخلی استان، اولویت سیاست اقتصادی و سرمایه گذاری عمومی، به زیرساخت های بهداشت و درمان داده شد. نتیجه این است که در استان اردبیل در توزیع امکانات زیرساختی، نابرابری وجود دارد و برنامه ریزی درست برای رفع این کاستی ها به مطالعاتی فراتر از پژوهش حاضر در جهت افزایش تولید ناخالص داخلی، همگرایی درآمد و رشد اقتصادی نیاز دارد.

کلمات کلیدی:

تحلیل فضایی، توسعه نابرابر، زیرساخت ها، مدل بولزای، استان اردبیل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1361287>

